

Tid til haven

Havetips uge 24

Af: Marianne Bachmann Andersen

Sommervarme midt i foråret?

Billeder: Sommerkrukker.jpg

Det er ikke nemt at planlægge noget ud fra vejret, så tag nogle dages vejrudsigt in mente og inviter til kagespisning, grill og aftenkaffe ude under parasollen med tocifrede aftengrader. Har du ikke allerede gang i krukker med sommerblomster, så er det knageme på høje tid at få pyntet op til udelivet. Der er masser af blomsterrige planter at vælge imellem. Alle de forskellige sommerblomster, roser, stauderne og hortensia, dahlia, hosta, de små opstammede prydræer eller måske et stort miks af alverdens krydderurter og jordbærplanter, der så småt er begyndt at levere solmodne bær. Er du ked af at vande hele tiden, så vælg krukker, der er glaserede på ydersiden – de fordamper ikke nær så meget. HUSK at der skal være hul i bunden, når sommerregnen skyller ned, ellers drukner de arme blomster. Brug en ordentlig kvalitetsjord til krukkerne. De hårdtpressede sække med knoldet helt sort spagnum fra supermarkederne er ikke meget værd og giver sjældent masser af blomster og tilvækst. Kom også gerne gødningsbolcher i krukken, når du planter, for så er du fri for at komme gødning i, når du vander.

TIPS Brug en regnvandstønde for enden af dit nedløbsrør, så er vandet gratis

Billede: Vand.jpg

Sådan undgår du kartoffelskimmel

Trods det sene forår står kartoffelplanterne flotte i haverne nu. Hele landet fik en god portion regn for snart 14 dage siden, men nu er jorden ved at være tør. Kartofflerne vokser alligevel og mangler de vand, bliver de stressede. Planterne er derfor mindre modstandsdygtige overfor sygdomme og skadedyr, hvorfor det ofte er allerede nu, at kimen til et angreb af kartoffelskimmel er sået. Det undgår du ved at vande kartoffelbedet. Sæt havevanderen til og monter regnvandsmåleren under den. Når du har vandet 20 mm, har det fået nok.

- Undgå at vande i blæsevejr
- Undgå at vande midt på dagen
- Vand tidlig morgen eller sen eftermiddag

TIPS Du skal IKKE gøde dine kartoffelplanter. Toppen bliver kæmpestor, men knoldene bliver både færre og mindre.

Er det tid til at klippe hæk?

Billede: Hæk.jpg

Når juni måned begynder, finder mange deres hækkesakse og elektriske hækkeklippere frem. Endelig kan man få styr på de lange sjuskede skud på hækken. Og det kan komme til stor diskussion om, hvornår det rigtigste tidspunkt er. Det kan selvfølgelig afhænge af, hvilken type hæk du har, om den er fuldt udvokset, om den blomstrer eller om du har (for meget) tid. Du kan følge nogle af disse retningslinjer, hvis du er i tvivl:

- Klip aldrig hæk, hvis der er fugleunger, som endnu ikke er fløjet fra reden – det er fuglene, der holder lusene af dine roser!
- Klip gerne hæk flere gange, hvis det er sådan, du ønsker det. Ønsker du at klippe færre gange, så vent til starten af juli måned
- Bøgehække genvokser i august, så hvis du holder ventetiden ud, så vent blot med at klippe til efter sommerferien
- Blomstrende hække skal først klippes, når blomsterne er afblomstrede
- Har din hæk endnu ikke den fulde højde, så LAD VÆR med at klippe den i toppen – du må gerne justere siderne let

Billede: jordbaer.jpg

De første jordbær

Ude på landet er de første boder med jordbær sat op og salgsvogne trækker dørene til side i byen, hvor de allerførste jordbær fra friland sælges. Smagen er i top, for vejret har været perfekt. Hjemme i min have ser det nu ikke ud til, at der er jordbær de næste 10 dage, men der er rigtig mange bær på vej. Regn er det længe siden de har fået, så jeg vander mine jordbær og holder ekstra øje med vejrudsigtens regnvandsprognose. Derudover glæder jeg mig over et par enkelte forvildede jordbærplanter i bunden af mit drivhus, der nu næsten i en måned dagligt har modnet en lille håndfuld søde røde bær. Når først jordbærrene i haven modner, skal jeg ud med en større skål og høste. Dog er jeg ikke udpræget tilfreds med mit jordbærbed, for det er nærmest blevet til et bed i stedet for syv rækker. Det er MEGET svært at holde styr på jordbærplanter der med stor lyst spreder deres lange udløbere ud til siden og straks er en ny plante på vej. Derfor har jeg besluttet at nedlægge store dele af mit bed og plante nye planter – altså når jeg har høstet!

Hvornår kan man plante?

”I gamle dage” plantede man jordbær i juli/august måned – slut færdig! Det gør man ikke i dag. Langt de fleste jordbær bliver plantet om foråret, for der går vi i haven. Gartneren har også fornemmet denne udvikling, så hele foråret har vi kunne gå i havecentret eller på planteskolen for at købe nye jordbærplanter til havens bed. Plantesæsonen for jordbær er således udvidet til at gælde fra april – oktober måned.

Hvor kan jeg plante?

Brug aldrig det gamle bed til nye planter. Ligesom kartoflerne skal skifte jordstykke hvert år, skal jordbærrene også skifte plads. Det betyder, at jeg sagtens kan plante nye små jordbærplanter samtidig med at jeg høster fra de gamle rækker.

Planteafstand

Hvor tæt de skal stå bestemmer du lidt selv, men en afstand på ca. 30 – 40 cm mellem hver plante og 60 cm mellem hver række er et godt bud. Plant også gerne jordbærplanter i krukker, højbede eller andre beholdere – de skal nok give bær allerede første år.

Gødning

Jordbærplanter skal først gødes, når du har høstet bær. Gød gerne med naturgødning.